

Handläggare
Stadsledningskontoret
Anton Västberg
Telefon: 08-508 29 305

Till
Kommunstyrelsen

Exploateringskontoret
Peter Svärd
Telefon: 08-508 26 552

Trafikkontoret
Anne Kemmler
Telefon: 08-508 26 345

Miljömål M 2942-16 angående Trafikverkets ansökan om tillstånd till vattenverksamhet för reinvesteringsåtgärder av järnvägssträckan mellan Stockholm Södra och Stockholm Central för att bibehålla järnvägssträckans nuvarande funktion

Yttrande till mark- och miljödomstolen

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen "Miljömål M 2942-16 angående Trafikverkets ansökan om tillstånd till vattenverksamhet för reinvesteringsåtgärder av järnvägssträckan mellan Stockholm Södra och Stockholm Central för att bibehålla järnvägssträckans nuvarande funktion" hänvisas till vad som anförs i stadsledningskontorets, exploateringskontorets och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande.
2. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Ingela Lindh
Stadsdirektör

Håkan Falk
Förvaltningschef
Exploateringskontoret

Jonas Eliasson
Förvaltningschef
Trafikkontoret

Stockholms stad inkommer här med yttrande i rubricerat ärende till mark- och miljödomstolen (MMD), mål nummer M 2942-16.

Sammanfattning

Trafikverket har vid Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, ansökt om tillstånd för vattenverksamhet för reinvesteringsåtgärder av järnvägssträckan mellan Stockholm Södra och Stockholm Central för att bibehålla järnvägssträckans nuvarande funktion. En miljökonsekvensbeskrivning har även getts in till domstolen.

Synpunkter med anledning av ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen ska ges in skriftligen till Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, senast den 3 oktober 2016. Staden har bett om och fått dispens att lämna svar senast den 28 oktober 2016.

Kontoren är generellt sett positiva till Trafikverkets planerade investering i Getingmidjan då den är nödvändig för att säkerställa pålitliga och hållbara transporter längs en av Sveriges viktigaste och mest trafikerade järnvägspassager. Kontoren har dock en rad viktiga synpunkter och korrigeringar som Trafikverket behöver förhålla sig till i kommande arbete, vilket utvecklas mer under rubriken "Kontorens synpunkter och förslag" nedan. Bland annat innebär detta att staden uppmanar Trafikverket att komplettera sitt underlag till domstolen på ett flertal punkter.

Bakgrund

Stockholms stad har tidigare inkommit med samrådsyttrande till Trafikverket i samma ärende, daterat 22 december 2014 dnr 001513/2014 (Bilaga 1) och genom ifylld samrådsblankett (Bilaga 2). Stadens samrådssynpunkter är delvis omhändertagna i föreliggande ansökan samt i samarbetsavtal och förslag till genomförandeavtal mellan Trafikverket och Stockholms stad.

Ärendet

Trafikverket har vid Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, ansökt om tillstånd för vattenverksamhet för reinvesteringsåtgärder av järnvägssträckan mellan Stockholm Södra och Stockholm Central för att bibehålla järnvägssträckans nuvarande funktion. En miljökonsekvensbeskrivning har även getts in till domstolen.

Miljömål M 2942-16 angående Trafikverkets ansökan om tillstånd till vattenverksamhet för reinvesteringsåtgärder av järnvägssträckan mellan Stockholm Södra och Stockholm central för att bibehålla järnvägssträckans nuvarande funktion

Järnvägssträckan mellan Stockholm Centralstation och Stockholm Södra, även kallad Getingmidjan, är i stort behov av upprustning. Upprustningen syftar till att vidmakthålla och restaurera den

befintliga anläggningens funktion och standard, så kallad reinvestering. Då anläggningens tekniska funktion är uppnådd är behovet av upprustning brådskande. Om inga reinvesteringsåtgärder genomförs på sträckan kommer tågtrafiken att behöva stoppas.

Efter att Citybanan är färdigställd kommer samtliga pendeltåg att gå i tunnel mellan Stockholm Södra och Tomtebodavägen. Det innebär att en stor del av trafiken försvinner på spåren förbi Riddarholmen och en Trafikverket ser i och med detta en reell möjlighet att renovera järnvägssträckan.

För att genomföra de planerade reinvesteringarna kommer Trafikverket behöva genomföra ett flertal arbeten i området kring järnvägen. Detta innebär moment som byte av överbyggnaderna på bro över Norrström och Söderström, åtgärder vid brostöd, åtgärder vid Munkbrohamnen, justering av kajer samt upprustning av tunnel och tråg vid Riddarholmen samt upprustning av tunnel vid Södermalm. Under arbetenas genomförande kommer det att behövas tillfälliga konstruktioner i vatten och på land. En del av dessa arbeten innebär tillstånd för vattenverksamhet enligt miljöbalkens 11 kapitel.

Miljökonsekvensbedömningen utgår från ett värsta scenario med maximal omfattning av åtgärdsbehovet. Reinvesteringarna planeras att pågå under perioden 2017-2021. För att alla åtgärder som ingår ska kunna genomföras behöver tågtrafiken på Getingmidjan att stängas av under olika perioder. Trafikverket har valt att gå vidare med ett genomförande som avser totalavstängningar av tågtrafiken under åtta veckor på sommaren åren 2018-2020. Utöver dessa perioder kommer trafiken planeras även för helg- och natt-avstängningar.

Trafikverket aviserar även att ett körfält på Centralbron under perioder kommer att behöva stängas av. Det behöver ske av säkerhetsskäl då brolyften sker samt när de brostöd som är gemensamma för Centralbron och Getingmidjan åtgärdas. Trafikverket kommer att förlägga dessa åtgärder till sommarperioden för att minimera störningar för vägtrafiken.

Synpunkter med anledning av ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen ska ges in skriftligen till Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, senast den 3 oktober 2016. Staden har bett om och fått dispens att lämna svar senast den 28 oktober.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts gemensamt av stadsledningskontoret, exploateringskontoret och trafikkontoret.

Kontorens synpunkter och förslag

Stadsledningskontoret, exploateringskontoret och trafikkontoret är positiva till Trafikverkets planerade reinvestering i Getingmidjan. Upprustningen är nödvändig för att säkerställa pålitliga och hållbara transporter längs en av Sveriges viktigaste och mest trafikerade järnvägspassager.

Reinvesteringen av Getingmidjan sammanfaller tidsmässigt och geografiskt med flera andra viktiga projekt i centrala Stockholm såsom Stockholms stads pågående ombyggnation av Slussen och Stockholms läns landstings planerade reovering av tunnelbanebron mellan Södermalm och Gamla Stan. Samordning mellan dessa projekt är nödvändig för att minimera störningar för resenärer och boenden så långt som det är möjligt.

Kontoren vill framhålla att det finns nya tillstånd för regleringen av Mälaren som staden har tagit i anspråk. Beskrivningen av Mälarens reglering/bestämmelserna i Mälarens nuvarande reglering och sammanställningen av aktuella domar/tillstånd i Trafikverkets ansökan med tillhörande handlingar stämmer därmed inte.

Kontoren vill även förtydliga och framhålla den för hela Mälarenregionen viktiga planeringsförutsättningen att Mälarens avbördningskapacitet och reglering (de så kallade vattenhushållningsbestämmelserna) inte ska påverkas av Trafikverkets planerade arbeten, vare sig under bygg- eller driftsskede.

Trafikfrågor

Kontoren vill betona att det enbart är *delar* av Centralbron som kan stängas av sommartid, under högst 8 veckor årligen. Påfart till Centralbron från Tegelbacken respektive avfart från Centralbron till Söder Mälärstrand måste alltid hållas öppna. Detta är centrala förutsättningar för genomförandet, men finns inte omnämnt i ansökan med tillhörande handlingar. Kontoren anmodar om att beskrivningen av förutsättningar för genomförandet kompletteras i denna del.

Miljömål M 2942-16 angående Trafikverkets ansökan om tillstånd till vattenverksamhet för reinvesteringsåtgärder av Järnvägssträckan mellan Stockholm Södra och Stockholm central för att bibehålla Järnvägssträckans nuvarande funktion

Staden genom trafikkontoret har redan framfört krav på att Trafikverket ska utföra bärighetsberäkningar av Centralbron och Söder Mälärstrand, för att staden ska acceptera uppställning av till exempel kranar för tunga lyft på dessa platser. Denna fråga bedöms

vara viktig för genomförandet av arbetena men finns inte omnämnd i ansökan med tillhörande handlingar. Kontoren anmodar om att beskrivningen av förutsättningar för genomförandet kompletteras i denna del.

Den föreslagna lösningen för gång- och cykeltrafikanter måste utredas och redovisas mer detaljerat, inför och i samband med upprättande och godkännande av TA-planer. Pendelbåtstrafiken måste, inför genomförandet, redovisas mer detaljerat avseende tidsintervall och angoringspunkter. Kontoren anser att pendelbåtstrafiken bör nämnas i ansökan vad gäller framkomlighet.

En annan viktig förutsättning för genomförandet är att gångbron över Söderström från Söder Mälarstrand till Munkbrohamnen samt dess anslutning mot tunnelbanan ska öppnas så fort bron är återmonterad. I MKB:s kapitel 7.3.3 beskrivs ett värsta troligt scenario med avstängning från 2016 fram till 2022. Detta kan inte accepteras av kontoren.

Den tillfälliga breddningen av järnvägsbron över Tegelbacken är i ansökan inte beskriven som det provisorium som den i dagsläget är (se kapitel 8.1.1). Breddningen förutsätts i teknisk beskrivning få permanent status (se kapitel 3.3.2). Brobreddningen har i dagsläget bara ett tidsbegränsat bygglov, till dess att Citybanan tas i bruk. Frågan är inte färdigutredd. Diskussioner pågår mellan Trafikverket och staden.

Det generella antagandet att trafikmängden på Centralbron är mindre under sommarmånaderna är inte helt korrekt. Trafikmängden har en annan intensitet och är fördelad under fler timmar. Trafikmängden är stort sätt den samma under årets alla månader.

Projekt Slussen

Stockholm stad har villkor för ombyggnaden av Slussen genom mark- och miljödomstolens dom mål nummer M1425-12 samt mark- och miljööverdomstolens dom i mål nummer M 2008-14.

Trafikverket bör i ansökan redovisa konsekvenserna för buller, stömljud och vibrationer från de planerade byggarbetena som helhet. Vidare bör ansökan omfatta en redovisning av de kumulativa konsekvenserna Getingmidjan ger upphov till vad avser t ex buller, stömljud, vibrationer, grundvatten och grumling inom Projekt Slussens påverkansområde.

Projekt Slussen har vidtagit skyddsåtgärder för buller på fastigheter och kulturbyggnader i Gamla Stan och på Södermalm. Åtgärderna har vidtagits i syfte att uppfylla villkoren i ovan nämnda domar. Staden är av dessa skäl angelägen om att Trafikverket redovisar vilka eventuellt kompletterande skyddsåtgärder samt vilka kontroller som Trafikverket avser att genomföra inom Projekt Slussens påverkansområde, till exempel med avseende på buller.

Övriga frågor

Kontoren vill upplysa om att det kan finnas nyttjanderätter på aktuella fastigheter, som inte är inskrivna. Eventuella rättighetsinnehavare kan behöva underrättas om den planerade verksamheten.

Stadsledningskontoret, exploateringskontoret och trafikkontoret hänvisar i övrigt till sitt tidigare yttrande (se **Bilaga 1 och 2**) samt till gällande tillstånd enligt miljöbalken).

Som svar på remissen ”Miljömål M 2942-16 angående Trafikverkets ansökan om tillstånd till vattenverksamhet för reinvesteringsåtgärder av järnvägssträckan mellan Stockholm Södra och Stockholm Central för att bibehålla järnvägssträckans nuvarande funktion” hänvisas till vad som anförts i stadsledningskontorets, exploateringskontorets och trafikkontorets gemensamma tjänsteutlåtande.

Bilagor

1. Remissvar Inbjudan till samråd om vattenverksamhet, daterad 2014-12-22
2. Tidigare yttrande till Trafikverket angående Getingmidjan (ifylld blankett).
3. Mer information om Stadens tillstånd enligt miljöbalken för Slussen och en ny reglering av Mälaren m.m:
<http://bygg.stockholm.se/Alla-projekt/Slussen/Beslut-och-handlingar/Miljodomsansokan/>